

Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratets referanse 24/12868

HØRINGSINNSPILL – REGULERING AV FANGST AV SNØKRABBE I 2025

1. Innledning og representasjon

Det vises til Fiskeridirektoratets høringsnotat datert 08.11.2024 med referanse 24/12868, vedrørende regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, ved å innføre en årlig reguleringsforskrift.

Høringsinnspillet i dette notat er utferdiget på bakgrunn av konkrete tilbakemeldinger fra rederiene som drifter fartøyene nevnt under, med nytildelte snøkrabbetillatelser. Fartøyene i alfabetisk rekkefølge:

«Hunter»

«Nesholmen»

«Polarbris»

«Sea Hunter»

«Sørøyfisk»

2. Kongelig resolusjon av 24.05.2024

Hovedbegrunnelsene som er gitt i Kongelige resolusjon av 24.05.2024 for å begrense deltagelsen, og for å innføre årlige regulering av fangst av snøkrabbe, er å *styrke lønnsomheten* i fangstflåten, og *begrense miljøpåvirkningen* fra tapte redskaper i havet.

Resolusjonens fremhever at snøkrabbefangst skal være et *tilleggsfiske* til fartøyenes øvrige driftsgrunnlag, og at gjennom regulering skal fartøyene gis mulighet for å *tilpasse seg* fangsten på en individuell måte med valg av *fangstperiode*.

Resolusjonen beskriver at man skal bort fra et olympisk fiske, til en individuell organisering, planlegging og avvikling av fangsten. Departementet fremhever videre det positive ved å kunne unngå de verste is-periodene, og til behovet for å gi fartøyene tid til å utsortere krabbe. Endelig er tiltaket ment å bidra positivt til HMS og fartøyenes sameksistens med rekeflåten.

Rederiene bak denne høringsuttalelsen oppfatter resolusjonen som styrende for hvilke reguleringsløsninger som velges, og benytter samtidig anledningen til å støtte begrunnelsen som gis i resolusjonen.

Resolusjonen har vært retningsgivende for gruppens høringsinnspill, og innspillene gis for å underbygge reguleringsformålet som er beskrevet.

3. Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslaget punkt «4.1. Kvoter og avsetninger».

Gruppen er enig i at å oppheve forskrift om forbud av fangst av snøkrabbe, til fordel for en årlig reguleringsforskrift er nødvendig.

Gruppen har ingen bemerkninger til pkt 4.1 «*Kvoter og avsetninger*».

4. Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslaget punkt «4.2. Kvoter på fartøynivå».

4.1 Innledning

Gruppen mener det er avgjørende for en bærekraftig og rettferdig utvikling av snøkrabbefangsten, at man implementerer reguleringer som ivaretar flåtestrukturen, sikkerheten, miljøet og krabbeflåtens lønnsomhet. Samtidig må regelverket være fleksibelt nok til å tillate individuelle tilpasninger til fangstperioder, og en rettferdig fordeling av ressursene. Forslagene vi fremmer bygger på hensynet til forutsigbarhet og stabilitet for aktørene, både med hensyn til driftskapasitet og lønnsomhet.

4.2 Ensartet mulighet for alle deltagende fartøy

Det er avgjørende at reguleringen legger til rette for at alle som deltar i fangst etter snøkrabbe, kan drive på en måte som gir best mulig økonomisk og operasjonell tilpasning. En rettferdig tildeling uten preferanse til enkelte fartøytyper vil styrke tilliten til regelverket og redusere støy i næringen.

4.3 Kvotefaktor og fremtidige tildelinger

Gruppen mener at alle fartøy som har fått tildelt snøkrabbetillatelser, bør ha kvotefaktor 1,0.

Dersom kvotefaktorer differensieres etter båtlengde, vil dette kunne skape uforutsigbarhet og konkurransevridding, særlig ved eventuelle fremtidige fartøybytter, tilpasninger og tildelinger av tillatelser. En situasjon der nye aktører kan få høyere kvotefaktor (f.eks. 1,25) mens eksisterende aktører er låst til en lavere faktor på grunn av fartøystørrelse, vil kunne skape betydelig misnøye og gi urettferdige konkurranseforhold. Gruppen foreslår derfor en standardisering av kvotefaktorer, som også vil sikre en mer stabil forvaltning.

Gruppen ser ikke i kvotefaktorsammenheng, forskjellen på et nytt, moderne designet, effektivt fartøy på 39 meter, og et eldre ineffektivt fartøy på 61 meter.

4.4 Garantert kvote og overregulering

Vi støtter forslaget om å sette en høyere garantert kvote, men med minst 80 % av den justerte gruppekvoten. For 2025 foreslår vi derfor at gruppekvoten fordeles slik at hvert av de 21 fartøyene tildeles en garantert kvote på ca. 412 tonn, med en maksimalkvote på ca. 550 tonn. Dette gir en stabil ramme for flåtens planlegging, og vil redusere risikoen for utnyttelsesproblemer ved tidlig oppfisking av kvoten.

Som tilleggsargument for en høyere garantert kvote, vises det til at dette sikrer det enkelte rederi økonomisk mot uforutsette hendelser som f.eks. et havari i starten av fangstsesongen. Slik direktoratet planlegger fangsten, kan et ganske normalt havari på en måned, medføre unødig stor økonomisk risiko.

Flåten har en betydelig fangstkapasitet. Gruppen deler ikke Fiskeridirektoratets vurdering av risikoen for at det blir stående igjen en betydelig restkvote ved sesongens slutt.

4.5 Refordelingsbestemmelse

En refordelingsbestemmelse er nødvendig for å sikre at hele kvoten fiskes opp, samtidig som det ivaretar muligheten for de ulike rederienes fleksibilitet i fangstsesongen.

Det foreslås ikke refordeling av fartøykvoter, dersom fredningsperioden beholdes som i dag, med adgang til å fangste i desember.

Dersom fredningsperioden utvides til 31.12 det enkelte år, bør også fartøykvotene refordeles.

Basert på erfaring fra 2024, mener vi at en refordeling 6 uker før stengingsdato ca. 20.05.2025, vil gi fartøyene tilstrekkelig tid til å planlegge fangst av refordelt kvote, og mønstre mannskap. En slik bestemmelse vil også være i tråd med refordelingspraksis fra andre fiskerier, og sikre en effektiv utnyttelse av kvoten.

Dersom det settes en egen utseilingsdato/utseilingsfrist, foreslås denne satt til 15. april for det enkelte fartøy.

4.6 Positive og negative effekter ved dagens forslag

Selv om dagens forslag til regulering har positive aspekter, ser gruppen også flere alvorlige utfordringer:

Positive effekter:

1. **Tidlig oppfisking av kvoten:** Dette kan bidra til at krabbeteiner blir fjernet tidlig fra fellesområder, noe som styrker sameksistensen med rekefartøyerne.
2. **Kapasitetsfordeling:** Forslaget sikrer at de største fartøyene får en større del av kvoten, men gir en skjevfordeling som kan påvirke næringens langsiktige stabilitet.

Negative effekter:

1. **Manglende hensyn til vær og isforhold:** Presset på å fange mest mulig på kort tid kan øke risikoen for ulykker og påvirke HMS, samt føre til unødvendig høyt drivstofforbruk og høyere miljøbelastning ved utstyrstap.
2. **Kvalitetsutfordringer:** Tidspress kan også redusere kvaliteten på fangsten, da det vil være mindre tid til utsortering og vurdering av krabbens kvalitet.
3. **Negative konsekvenser for biomassen:** Kort fangsttid uten utsortering av mindre krabber kan påvirke biomassen negativt.
4. **Redusert fleksibilitet for kombinasjonsdrift:** For fartøy med flere fangstformer vil et presset tidsskjema skape utfordringer for planlegging, og samlet best mulig økonomisk utnyttelse av fartøyenes øvrige driftsgrunnlag.
5. **Hurtig økning i markedstilførsel:** Økt tilførsel til markedet på kort tid kan føre til lavere priser og redusert verdiskapning.
6. **Manglende tid til sokning etter tapte teiner:** Et olympisk fiske skaper også økonomiske hindringer for effektiv sokning etter tapte redskaper, noe som forverrer problemet med spøkelsesfiske og forsøpling av havmiljøet.

4.7 Alternative forslag for regulering

Kvotefaktorer og strukturering

Ved å sette alle kvotefaktorer likt, og tillate at næringen selv strukturerer og investerer, kan vi sikre en rettferdig fordeling uten at fartøylengde gir uforholdsmessige og ubegrunnede

fordeler. Investering i moderne teknologi og effektiv total drift, med mer tilpassede fartøystørrelser til kombinasjonsdrift, bør verdsettes på lik linje med fartøylengde.

Kombinasjonsdrift og fartøykvoter

Vi foreslår en ID-kvoteordning som gir fartøyene selvstendig ansvar for tilpasning av kvotene i henhold til egen driftsstrategi. Kombinasjonsdrift støttes politisk, og fartøykvoter vil gi økt individuell fleksibilitet i fangstperioden.

Økonomiske og miljømessige hensyn

En helhetlig regulering må også ta høyde for økonomisk forutsigbarhet. Ved å sidestille kystfartøy som har kortere lengde, men større volum- og bearbeidingskapasitet, med lengre fartøy med mindre volum, vil reguleringen være både økonomisk og miljømessig forsvarlig. Snøkrabbefisket bør legge til rette for tid (økonomi) til å sokne etter tapt bruk, noe som vil redusere spøkelsesfiske og negativ påvirkning på rekeflåten.

5. Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslaget punkt «4.3. Ordning for levering av levende fangst av snøkrabbe».

I utgangspunktet mener gruppen at markedet selv er kapabel for å regulere behovet for levendefangst. Dersom landindustrien har behov for levende snøkrabber, kan slike avtaler inngås med det enkelte rederi, uten avsetning av et kvantum av totalkvoten.

Argumentet om stabilitet og forutsigbarhet er allerede ivaretatt da markedet de siste fem årene har fått de leveringer av snøkrabbe som er etterspurt. Gruppen har også registrert at landindustrien arbeider for flyfrakt av levende krabber til Kina, og en stiller spørsmål om hvilke hensyn i landindustrien som skal ivaretas? Begrunnelsen til direktoratet oppleves konstruert.

Slik direktoratets forslag er innrettet, vil rederiene først søke å nå maksimalkvoten på frossen krabbe, deretter vil levendefangstknoten bli utnyttet. Samlet gir dette en for stor skjevhet mellom mulighetene til de ulike fartøyene. Gruppen ser at balansen i forslaget om et mer eller mindre olympisk fiske i kombinasjon med en levendefangstordning, ikke vil ivareta de hensyn som skal ivaretas etter den Kongelige resolusjonen.

På den andre siden, fastsettes det rimelig høye fartøykvoter, kan en levendefangstordning være et meget godt egnet for å sørge for en god planlegging av det enkelte rederi sin fangstsesong.

Gruppen støtter derfor en ordning med fartøykvoter, som foreslått i dette høringsinnspillet, der det også kan tildeles en tilleggskvote for levering av levende snøkrabbe.

Gruppen støtter videre den foreslåtte påmeldingsordning, der de påmeldte fartøyene får lik andel av det kvantum som avsettes som en tilleggskvote med garantert kvantum. Dette løser problemet med stans av fangst på avsetningen.

Refordeling bør fastsettes, der ubenyttet kvantum tilbakeføres til ordinær kvote.

Gruppen foreslår samme refordelingsdato som for ordinær fartøykvote.

Levendefangstavsetningen bør omfattes av kvotefleksibilitetsordningen.

6. Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslaget punkt «4.4. Utvidelse av fredningsperioden».

6.1 Innledning – utvidelse av fredningsperioden til 31.12

Gruppen forstår høringsnotatet slik at det kun bes om tilbakemelding på en utvidelse av fredningsperioden til 31.12.

Forslaget er basert på forskning fra Havforskningsinstituttet, og kombinerer biologiske data holdt opp mot vurdering av fangstverdi. Forslaget støttes.

6.2 Vurdering av endring av fredningsperiodens start til 31.08.

6.2.1 Ny vurdering og begrunnelse

Gruppen ønsker at Fiskeridirektoratet skal foreta en ny vurdering av fredningsperiodens start. Gruppen ber om at det vurderes en ny start 31.08.

Gruppen mener at en utvidelse av fangstperioden etter 30. juni vil være fordelaktig både for utforskning av nye områder, bærekraftig ressursforvaltning og økt fleksibilitet for flåten. Begrunnelsen bygger på erfaringer fra norsk flåte, og reguleringsmodeller fra Canada, som har vist seg å være effektive i forvaltningen av snøkrabbe-bestanden. Gruppen oppfatter Canada sin forvaltning som tilpasningsdyktig, og som gir effektive reguleringer som balanserer bærekraft, lønnsomhet og fleksibilitet. Ved å trekke på erfaringer og forskningsdata fra canadisk snøkrabbefangst, kan Norge styrke sin egen forvaltning.

Basert på åpne Canadiske kilder har Gruppen forstått at Canada har lyktes med å åpne nye fangstfelt ved å implementere fleksible fangstperioder, og støtte fartøy som deltar i utforskning. Dette har gitt verdifull innsikt i bestandens utbredelse og bidratt til en bærekraftig forvaltning.

Områdene nord for 76°30' og utenfor Sentralbanken, har store utforskede potensialer. En utvidet fangstperiode muliggjør kartlegging av disse områdene, og gir en strategisk fordel for langsiktig kvoteplanlegging.

Fastsettelse av fartøyskvoter, kombinert med utvidede fangstperioder, kan bidra til å stimulere utforskning lenger nord og vest, hvor enorme havområder fremdeles er lite undersøkt av både Havforskningsinstituttet og flåten. Dette er i tråd med canadisk praksis, hvor slike insentiver har fremmet økonomisk og biologisk bærekraft.

6.2.2 Biologiske hensyn og variasjoner i skallskifte

Biologisk variasjon i skallskifte:

- Canadas forskning viser at tidspunktet for skallskifte varierer betydelig mellom regioner, noe som påvirker kvaliteten og bærekraften i fangsten. Canada har derfor tilpasset sine fangstperioder til lokale forhold for å redusere uttak av bløtkrabbe.
- Tilsvarende variasjon observeres i norske fangstområder. En utvidet fangstperiode vil sikre at områder med forsinket skallskifte kan utnyttes mer optimalt, og bidra til bedre kvalitet på fangsten.

Koordinering med rekeflåten:

- I Canada koordineres feltstenging med ulike flåtegrupper for å unngå konflikter og optimalisere bruken av fellesområder. En tilsvarende praksis i Norge, med samarbeid mellom snøkrabbeflåten og rekeflåten, kan gi bedre utnyttelse av ressursene og redusere risiko for operasjonelle konflikter.

6.2.3. Fleksibilitet i fangstperioden

Tilpasning til vær og isforhold:

- Canada har vist hvordan fleksibilitet i fangstperioder kan gi fartøyene mulighet til å unngå de verste værforholdene, redusere risiko og optimalisere driften. For norske forhold betyr dette at en utvidet fangstperiode, gir flåten tid til å planlegge operasjoner og unngå farlige isforhold.

Kvotefleksibilitet:

- En lengre fangstperiode, gir rederiene bedre muligheter til å utnytte restkvoter. Dette er også i tråd med canadiske reguleringer, som søker å fordele fangsttrykket jevnt over lengre perioder, for å redusere presset på markedet og sikre bedre verdiskaping.

6.2.4. Feltstenging og bløtkrabbe

Dynamisk stenging av felt:

- Canada benytter dynamiske feltstengingsordninger basert på overvåking av fangstforhold. Felt stenges midlertidig hvis andelen bløtkrabbe overstiger 20 %, og åpnes igjen når bestanden er fangstbar. Dette sikrer bærekraftig utnyttelse og høy kvalitet på fangsten.
- En lignende modell bør implementeres i Norge, hvor stenging av felt vurderes ut fra biologiske kriterier som bløtkrabbeandel og bestandens tilstand.

6.2.5. Forsknings samarbeid med Canada?

Bruk av canadiske forskningsdata:

- Canadas forvaltningsmodeller bygger på omfattende forskning og dataanalyser, som kan tilpasses norske forhold. Et samarbeid mellom norske og canadiske institusjoner vil gi tilgang til verdifulle data og modeller for bestandsforvaltning og regulering.

Utforskning av nordlige områder:

- Canada har aktivt oppmuntret til forskning og utforskning i nye områder gjennom samarbeid med fiskeriorganisasjoner og forskningsinstitusjoner. Dette har ført til bedre forståelse av bestandens dynamikk og tilpasning til klimaendringer. Norge bør følge en lignende tilnærming for å utnytte mulighetene i nordlige havområder.

6.2.6 Konklusjon

Vi anbefaler en utvidelse av fangstperioden for 2025 fra 10.01. til 31.08.

Fangst i desember anbefales ikke.

Denne tilnærmingen er basert på vellykkede canadiske reguleringer og tilpasset norske forhold. Utvidelsen vil gi flåten økt fleksibilitet, legge til rette for utforskning av nye områder, redusere risiko, og bidra til bedre ressursforvaltning og økonomisk lønnsomhet.

7. **Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslagets punkt «4.5. Dato for fangststart».**

Fiskeridirektoratets forslag til dato for fangststart 10.01.2025 støttes.

8. Innspill til Fiskeridirektoratets forslag til regulering av fangst av snøkrabbe i 2025, forslaget punkt «4.6. Videreføring av andre bestemmelser».

Fiskeridirektoratets forslag støttes.

9. Avslutning

Gruppen mener en regulering som beskrevet i dette høringsinnspillet fremmer rettferdighet og sikkerhet i snøkrabbefisket, og skaper en regulering som gir alle aktører en lik mulighet til å utnytte ressursene.

Forslaget støtter både økonomisk utvikling og bærekraft, og Gruppen mener at dette gir grunnlaget for en fremtidig bærekraftig og lønnsom snøkrabbenæring.